

NDSKA BIBLIOTEKA
"RAJŠIZGORIĆ"
ŠIBENIK
UCNI ODSJEK

Današnji broj s oji Din 1.

Poštarina plaćena u gotovom

KATOLIK

God. II

ŠIBENIK, 8. ožujka 1931.

Broj 10.



Msgr don NIKO TABULOV-TRUTA

Crkvena su zvona u Šibeniku tugaljivo zabrujila prošle subote u suton, javljajući gradu, da se preselio u vječnost neprežaljeni prepozit stolnog kaptola, apostolski protonotar i upravitelj dačkog sjemeništa Msgr don Niko Truta. Crna slutnja, pred kojom je strepila njegova okolina, postala je krutom realnošću. Don Nike Trute više nije među nama! Ovila se u crno šibenska biskupija, kojoj je bio najodličniji svećenik i najmarniji radnik na njivi Gospodnjoj. Dačko je sjemenište poklopila ljuta sjeta i pitomci onoga zavoda kao da lutaju u hodnicima, jecajući za svojim ocem. U gradu je Šibeniku vijest o smrti proizvela najmučniji dojam i duboko saučešće. Do šest tisuća lica pohodilo je njegov mrtvački odar i molilo pokoj njegovoj dobroj duši. Osam osmrtnica i četiri prigodne tužne pjesme, izložene gradom, javljale su, da je u Šibeniku preminula jaka ličnost, ljubljena i poštovana od svakoga.

Mnsgr Truta rodio se u Zlarinu 1872. Zlatni dječak upućen je sa drugim jednako zlatnim dječakom na nauke u Split inicijativom blagopok. župnika don Jose Delfina. U gimnazijskim naukama bio je prvi u razredu i svojim je talentom zadivio profesore. Za bogoslovnih nauka razvija već svoju agilnost te surađuje u „Kat. Dalmaciji“, a kasnije u „Hrv. Kruni“. Apsolvira odlično teološke nauke u Zadru i biskupija ga šalje na dalje nauke u bečki Augustineum. U Beču je 1895. čitao prvu sv. Misu, kad ga na izmaku drugoga semestra pozivlje starješina, da više potrebe biskupije traže, da prekine nauke i nastupi dušobrižničku službu.

Odan svojoj biskupiji i najpokorniji

svećenik dolazi u župničku službu u Primošten. Tešku je službu u rastrkanoj župi uzorno vršio, pak je i danas njegova uspomena u Primoštenu neizbrisiva.

Nakon 4 godine nastupa službu biskupskoga tajnika i pobire hvalu od svoga starješine, koji je u pok. don Niki Truti upoznao vrijedna suradnika.

Kad je Msgr Španić stupio u stanje mira, pok. Truta natječe se na katedru pastoralke i bi imenovan profesorom na bogoslovnom zavodu u Zadru. Naša je biskupija požalila njegov odlazak, ali je i ponosna bila, što je iz svoje sredine dala svećenika za tako odlično mjesto. Kao da ga vidim na katedri sa marno ispisanim skriptima pred sobom, gdje uvijek tačan, uvijek revan, upućuje mlade bogoslove u agende njihova budućeg zvanja. Sve začinja primjerom iz prakse i govori uvjerenjem, koje je svojstvo čovjeku, punu ljubavi i žive vjere. Za pet godina vodi bogoslove i kao duhovnik te svojim eksortama njeti u njima svećenički duh. Neumoran u radu i van bogoslovnoga zavoda: pohađa samostane i ispovijeda svaki dan, a u zavodu Sv. Dimitrija vodi za više godine mlade djevojke u duhovnom životu.

Svjetski rat naprti mu na leđa teško breme, jer baš u to doba bi imenovan rektorom teologije i u strašnoj ratnoj 4-godišnjoj periodu upravlja najvećim naučnim zavodom u Dalmaciji te muči muku, da u silnoj oskudici uzdrži zavod i u njemu disciplinu, koju je ratno stanje svugdje bilo pokolebalo.

I tuđinska ga okupacija zateče na čelu zavoda. Kako je zadarsko bogoslovno sjemenište od svoga postanka bilo rasadnikom narodne misli i u

trajnoj borbi sa zadarskom ulicom još iz Pavlinovićeve doba, ono je i za okupacije izvjesilo svoj hrvatski barjak i dalo otvorena izraza svojoj narodnoj misli. Okupaciona vlast vidjela je punim pravom u bogoslovnom sjemeništu hrvatsku kulu i natjerala je rulju, da formalno juriša na bogoslovni zavod. U tom kritičnom času pok. rektor Truta spasio je svojim taktom, razboritošću i energijom zavod od demoliranja, dok je više daka moralo bježati na seljačku preobučeno preko pogranične zone. U takvim prilikama prekinuta je i pouka i naša se bogoslovija, za koju nas vežu tako mile uspomene, zatvorila. Msgr Truta čuva i nadalje jednako zavod kao zenicu oka u tako neprijateljskom ambijentu, dok nam ga Rapallo definitivno ne ote.

No Božja Providnost namijeni našem pokojuiku nove zadatke. Na poziv svoga biskupa odriče se profesorske službe i bi imenovan rektorom maloga sjemeništa, a kasnije i prepozitom šibenskoga kaptola. Ovo je smješteno provizorno u vrlo skromne prostorije, dok niče namah ideja o gradnji novoga sjemeništa. U toj je namisli preuzv. biskupu naš pokojnik bio desna ruka i probdio je više noći, zakucio na brojna vrata, napisao na stotine pisama, dok se djelo sretno privelo kraju. Taman nazad dvije godine ulazio je sav razdragan sa svojim daštvom u novi zavod, da se njemu do smrti posveti.

Volja je Božja zatražila od nas tešku žrtvu. Smrtna nam je kosa pokosila onoga, koga smo još za dugo trebivali! Neizmijerna je naša bol nad gubitkom tako odlična svećenika. Naš

don Niko ostavlja za sobom kobnu prazninu. Agilan kao svećenik i rektor, krepotan kao svetac, čist karakter kao kremen, revan ispovjednik, mudar u taktu i razborit, ljubazan i namrštan, ali strog i beskompromisan u načelu, fin i gentleman u općenju — čovjek reda i rada!

Nad tvoju raku, premili profesore, polažem kitu cvijeća i tvoju grobnu ploču zalijevam toplim suzama, moleći od Gospoda rajsko naselje tvojoj plemenitoj duši!

U uspomeni vječnoj bit će pravednik!
Horni učenik

Naš osnivač i glavni suradnik

Radi prerane smrti Msgra don Nikole Tabulov-Truta nije u crnini samo starodrevna katedrala sv. Jakova. Nije u tuzi samo Biskupsko Đačko Sjemenište. Plače i zavija se u crninu i njegovo čedo i miljenče — naš „Katolik“. Smrcu njegovom naš „Katolik“ je izgubio svoga osnivača, svoga glavnog vjernog i marljivog suradnika, zauzetnog i revnog člana svoga redakcionog i financijskog odbora te svoga dragocjenog savjetnika.

Vrli naš pokojnik često je znao opetovati one riječi velikoga socijalnog biskupa Kettelera: „Kad bi se sv. Pavao vratio na svijet, postao bi novinarom“. Dobro je poznao moć štampe, pak je odavna želio, da bi se u našem Krešimirovom gradu izdavao izrazito katolički list. Često je nagovarao nas, svoju bližu okolinu, da osnujemo taj list. Tom prilikom znao bi reći: „Osjećam zvanje za novinara... Naš list bi morao da bude vatren, borben!“ No razne poteškoće, osobito financijske naravi, strašile su nas mlade, da se na to odlučimo.

Kad je dragi naš pokojnik vidio, da se njegov školski drug, apostata radi žene i mitre, usuđuje, da svečano dođe u ovaj naš katolički grad; kad je vidio, da je počeo da izlazi jedan protivkatolički list, nije mogao da to trpi i dalje čeka. Odlučio tada, da naš list mora pošto poto da počne s izlaženjem. I izašao je. Tako je eto počeo da izlazi naš „Katolik“. U dogovoru sa još kojim bližim prijateljem zamislio

ga je Msgr Truta, kao čisto vjerski i borbeni list. Njegov je i uvodni članak „Što hoćemo?“

Svi znamo, koliko je volio Biskupsko Đačko Sjemenište, tako da ga je učinio universalnim baštinkom svojih malenkosti i njemu posvetio sve svoje vrijeme, sile i sposobnosti, ali je ipak toliko volio naš „Katolik“, da je znao kazati: „Ne znam, što me više veseli: da li kad dobijem dar za sjemenište ili za naš „Katolik“. Toliko oboje volim!“ I ako uvijek prezaposlen, ipak je veoma rado i veoma mnogo surađivao u našem listu. Upravo dva zadnja broja malne sâm je ispunio. Još u petak, dan prije smrti, pitao nas je, da li je list već gotov i da li su ga donijeli iz tiskare. On je vodio svu upravu lista i nadzirao njegovu ekspediciju.

Toliko je volio naš „Katolik“! Baš zato je smrt Msgra Trute i za naš „Katolik“ nenadoknadiivi gubitak. Mi, njegovi učenici, nastojaćemo, da list nastavi onim smjerom, koji mu je uglavnom on dao, kad smo se mi od uredništva prije početka izlaženja u njegovoj sobi bili sastali na dogovor.

Dobri vojnike Kristov, koji si se do zadnjega daha života borio za pobjedu Kristovoga Kraljevstva u našem narodu, počivaj u miru!

UREDNIŠTVO

Muž molitve i uzor u ispovijedanju

Sama riječ svećenik sadrži u sebi cijeli program, daje obilježje i oznaku svećeničkom zvanju. Svećenik znači: nastojati, da bude sam svet i da druge svojom službom posvećuje. Msgr Truta je tu riječ dobro shvatio. To je bio njegov životni program: nastojati oko svoga posvećenja i posvećenja drugih.

Stoga je blpk. Truta na osobiti način ljubio molitvu, jer ga je ona spajala s Bogom, kojemu se on sasama i posve bio posvetio. Jutrom i večerom, po danu i inače uvijek je molio. Krunica Gospina je bilo njegovo najmilije oružje. Spominjem se, kada je za vrijeme talijanske okupacije rulja u Zadru bila navalila na bogoslovno sjemenište, kojemu je on bio rektorom, kako on nije izgubio prisutnosti duha, već je poslavi sve bogoslove u učione,

sam ostao dolje kod vratiju, da preko njega mrtva pređu dalje. A što je u tom času radio? Krunicu je čvrsto držao u ruci i žarko molio. I nije se prevario. Njegova molitva je bila uslišana. Rulja nije prodrila u bogoslovno sjemenište. Osobito je bio pobožan prema Majci Božjoj, te nije baš slučajno, da je umro u subotu, na dan Gospin. Često ste ga mogli vidjeti u sjemenišnoj kapeli, gdje moli, te u bazilici prije kora, gdje pozdravlja Svetotajstvo. Muž molitve! Molitva je bila ures i snaga njegova svećeničkog karaktera.

No Msgr Truta bio je uzor i u ispovijedanju. U svom teškom radu uzgojitelja i profesora nalazio je uvijek vremena, da sjedi po nekoliko sati u ispovijedaonici. U sjemenišnoj kapeli već ujutro u 5 sati ste ga mogli vidjeti, gdje ispovijeda. Kadgod ga je netko zvao, uvijek je bio spreman, da čisti i oslobada duše od grijeha. O koliko suza njegovo nježno srce nije otrlo! Koliko žalosnih nije utješilo! Koliko neukih nije poučio baš u ispovijedaonici! Ta zadnje, što je u sjemeništu napravio, jest baš nova ispovijedaonica, gdje je mislio, da će još bar za nekoliko godina da odrješuje i posvećuje duše. Ispovjednik je bio, t. j. liječnik, učitelj, otac i blagi sudac. Za to je uvijek nalazio vremena.

I one duše, koje su se potpuno Bogu posvetile u raznim samostanima i bolnicama, tko je vodio po putu savršenstva? Tko poučavao? Iko tolike časne sestre ispovijedao? Tko im držao duhovne vježbe? Tko s njima upravljao? Msgr Truta bio je baš za to stvoren. Neumorno je obilazio od kuće do kuće i umoran od posla nije se tužakao. Nitko mu nije zavidio na tomu, jer je svatko znao, kako je to teški i odgovorni rad.

Svećenik je bio, koji je osjećao, te ga se svaki vjerski nazadak kod naroda teško doimao.

Svećenik je bio, koji je ljubio svoju Crkvu, koji je gojio istinska čuvstva odanosti, štovanja i ljubavi naprama glavi Crkve — sv. Ocu Papi.

Svećenik je bio, koji je točno vršio sve crkvene funkcije i skrupolozno pazio na sve obrede.

Svećenik je bio, koji je ljubio svećeničko zvanje svim žarom svoje duše. Stoga je i ostavio sve svoje sjemenište, rasadniku mladih svećenika.

Msgr Truta bio je svećenik po Srcu Isusovu! Daj nam, Bože, što više takvih svećenika iz njegovoga rasadnika, jer to će biti najbolji i najdraži spomenik milom pokojniku — svećeniku Hristovu!

NAD GROBOM SVOGA PROFESORA

Crna zemljo, zacrnila jačel
Sunce žarko, ne ću tvojih zraka!
Rod moj cijeli danas ljuto plače
A nad grobom Hristova vojaka!

Četnik Vjere, duša silna, jaka
Ostavi nas - polomljenih krila...;
Smrt obori velikog junaka,
Kom' je majka uvijek Vjera bila!

Krokom hrabrim koracajuć smjelo,
Svako svoje kitio je djelo
Krepostima, koje mukam plove...

Šibeniće, iznad rake ove
Ostaj dugo i prosipaj cvijeće,
Jer presahnu vrelo romoneće!

Dr Ilija Despot

ZA NEPREŽALJIVIM UZOR-SVEĆENIKOM

Silovita Krko, zaustavi buka,
Na zlarinskom žalu utihnite, vali,
Pa slušajte jecaj: Pastira i puka
I grudi se lome i srce se tali

Levite Sijona, sred noćnjega muka
Zacvilite bolno, i veli i mali,
Da Kamenar jekne i šibenska luka,
Da zacvile s vama i gore i žali.

Dovršila tiek je plodonosna rieka
U velebnom slapu, Kormilar duhova,
Pomoćnik Pastira zaklopio oči.

A Otac levitâ u naponu vieka
I suzama praćen i krikom sinova
Po zaslužen vienac pred Višnjega kroči.
Gorko uciviljeni prijatelj

Oproštaj sa uzor-svećenikom, uzor-ravnateljem, uzor-profesorom, dičnim domorocem

Govor preč. kanonika don R. Piana

Kler šibenske biskupije, žalošću slomljen, bolno oplakuje nagli i neočekivani odlazak svoga najboljeg, najagilnijeg, najvrednijeg svećenika — **Monsignora Tabulov Trute**. Grad Šibenik potresen, iskrenim poštanjem i harnim pijetom, lijeva suze nad grobom odličnoga crkvenog premeta, vrijednoga građanina, narodnoga radnika i istinskoga rodoljuba.

Je li ovo trenutačni grozni san? Nažalost kruta je realnost i strašna istina! Dobri Bože. I dok se svećenički redovi, i onako malobrojni, sve većma prorjeđuju, dok se strepi nad životom svakoga svećenika, pa bio on i u daleko odmakloj dobi, jer je svaki trudbenik u pastvi Gospodnjoj dragocjen, Ti pravedni Bože, u svojim nedohitnim osnovama uzimlješ nam najljepši ures i diku katedrale, najboljega među nama, a gojencima svetišta obljubljenog oca; dižeš onoga, koga smo najvećma trebali i kojim smo se ponosili! Naša bol je velika, našim suzama nema zastoja, našim srcima nema utjehe! No opet harni mi se, milosrdni Bože, klanjamo predanošću Tvojim nedokučivim odluka-

ma te ponizno sa patnikom iz zemlje Hus vapijemo: „Gospod je, neka se vrši Njegova volja!“

Srce, rastrgnuto od boli, ne da mi riječi, i ako želim, da izrazim sve ono, što ćutim u ovom času rastanka. Ljubav, harnost i poštanje, koje sam uvijek imao prama dragom pokojniku, mom nezaboravnom profesoru iz bogoslovlja, diktiraju mi, da u ime preuzv. biskupa, preč. kaptola, svećenstva osvjetlim Njegovu blagoslovljenu osobu, sada ovijenu tajnom prekrogrobnoga života.

Ličnost Monsignora Trute danas pred nama stoji u neobičnom sjaju — dok Njegovi mrtvi ostanci ovdje leže — okružena tolikim vanrednim odlikama. Njegova plemenita, izabrana duša nad nama lebdi, urešena svećeničkim vrlinama, koje su u svakom, koji ga je poznao, budile poštanje i udivljenje.

Prelat Nikola Tabulov Truta bijaše u prvom redu *uzoran svećenik* stroga života, uvijek u svakom položaju duboko prožet sviješću dužnosti, poslušnosti i odanosti svojim starješinama i svetoj Crkvi. Prava religioznost bijaše osnovica cijeloga njegovog rada te mu davaše snage i neslomive volje. Ona je pokretala čitav njegov život.

Za doba njegovoga kleričkog života po sjemeništima šibenska biskupija upirala je svoj pogled, pun najljepših nada, na mladog, pobožnog, marljivog i nadarenog klerika Nikolu Trutu. Kad je god. 1895. uzašao na Gospodnji oltar u Beču, kao pitomac zavoda „Augustineum“, pratile su ga tople želje i vruće nade svećenstva i biskupa. Nade su se zaista ostvarile, jer u gojencu zaslužnoga blagopokojnog zlarinskog župnika kan. don Josipa Delfina, u mladomisniku Truti ova biskupija bijaše dobila dobrog, umnoga i radišnoga svećenika!

Kad su teške potrebe biskupije zatražile od njega, da prekine svoje nauke u Beču, on potpuno poslušan svome biskupu zamjenjuje visoke nauke bečke univerze sa tegotnim životom duhovnoga pastira velike i prostrane župe Primošten.

Za Monsignora Trutu najidealniji rad, jer Bogu najdraži, bijaše život svećenika-župnika u narodu. „Ars artium cura animarum: Staranje za duše to je najveća umjetnost! - često on govoraše. Župa Primošten još i danas, poslije trideset godina, harnim ganućem spominje one četiri godine, kada je mladi svećenik Truta, tijelom slab, a duhom jak, vršio sve dušobrižničke dužnosti samopregorno, taktom, ljubavlju, da je osvojio srca svih onih dobrih seljana i ostavio trajnih tragova svoga revnog, savjesnog i umnog rada na svakom polju.

Blagopokojni biskup dr Zannoni, već u odmaklim godinama i boležljiv, trebao je pomagača u upravi biskupije te god 1900. mladi i poletni svećenik Truta preuzimlje dužnost biskupskoga tajnika i koralnoga vikara stolne bazilike u našem gradu. Četiri godine rada u Šibeniku obilne su i plodne na crkvenom, narodnom i socijalnom polju.

Golemu žrtvu je šibenska biskupija učinila, kada je god. 1904. dala bogoslovnom sjemeništu u Zadru svećenika Tabulov Trutu za profesora. Oskudna klerom samopregorno doprinijela je općoj stvari veliki kapital. Žrtvovala je agilnoga svećenika, ali nekim svetim ponosom, da tim dava katoličkoj Dalmaciji svoga najvrednijega i najsposobnijega svećenika! Teška srca ga je izgubio Šibenik, a grad Zadar dobio je u njemu mnogo!

Naše bogoslovno sjemenište u Zadru, to rasadište svećenstva za Dalmaciju, trebalo je vrsnoga profesora Trutu. On, koji je gorio svetom vatrom ljubavi Božje i plantio besprimjernom revnošću za vječne ideale, presadivao je iz svoga svećeničkog srca zdrava načela, neugasivi žar prema Bogu i svetoj Crkvi u mlade duše levita svetišta. Devetnaest godina blagoslovljenoga rada presvijetloga Trute spominjaće ona plejada svećenika po Dalmaciji, koji su u onom bogoslovnom sjemeništu primili svećenički duh i odgoj, kao vječnu hvalu i harnost svome nezaboravnom i vrsnom profesoru, duhovniku i rektoru teologije. Katolička Crkva u Dalmaciji daće dužno dužno priznanje za sve ono, što je rektor Truta izvršio za njeno svećenstvo. Crkveni krugovi, braća svećenici i naša narodna inteligencija pratili su uvijek iskrenim zadovoljstvom i potpunim uvažavanjem njegov mnogovrsni rad u gradu Zadru.

Šibensko svećenstvo i svi njegovi štovatelji i prijatelji uvelike se obradovaše, kada je god. 1923. naš preuzvišeni biskup pozvao Mons. Trutu, da se primi rektorata sjemeništa, koje je bio zasnovao, da otvori u ovom gradu. Monsignor nije nikada zaboravio svoj Šibenik, svoju dragu biskupiju. Veselim srcem, svećeničkom pripravnnošću povratio se u kolovozu 1923. među nas.

Biskupija bez svećenika, vjernici bez pastira — to je najveća nesreća za Crkvu Božju! Treba učiniti svaku žrtvu, sve poduzeti, da se odgoji Crkvi i narodu dobrih svećenika! Tako je vapijao Mons. Truta. Postavio je sebi uzvišeni cilj: da svojoj biskupiji i zadarскоj, koja je ostala bez sjemeništa, dađe vrijednih i revnih svećenika.

Ličnost dragoga pokojnika odskače još u ljepšem svijetlu, ako je promatramo u ovakvom plemenitom radu. Vi ste pratili njegov rad — a ja sam mu bio veoma blizu — pa znate, što je učinio. Ono rasadište Gospodnje, onaj perivoj Crkve, ona velebna zgrada govoriće potomcima, spominjaće ime rektora Mons. Trute. U službi ove uzvišene ideje sve je pregarao. Nijedna mu žrtva nije bila teška, nijedno poduzeće nesavladivo, nijedna akcija nedostiziva! On je živio za sjemenište, za svoje pitomce! Sve, što je imao, dao je i davao za ovu svetu svrhu. Uspjeh pitomaca bila je njegova radost. Nazadak, nediscipliniranost gojenaca bila je teška rana njegovom očinskom srcu. Tko sretniji od njega, kad je opažao plodove svojih napora; tko žalosniji od njega, kad je gledao, da se jedan ili drugi udaljuje od cilja, od svetišta! Tko je poznavao njegovo veliko srce, shvaćao je njegovu ljubav za mladež. Strog, ozbiljan, tačan do skrupuloznosti tražio je ozbiljnost, tačnost u vršenju dužnosti i od svojih pitomaca.

U njemu je bilo sve in pondere et mensura. Nije poznavao skrajnosti. Njegova svećenička razboritost dominirala je u svakom radu. Za njega se punim pravom može reći, da nije nikada izgubio nijedan dan, a da nije učinio što dobra. Cijenio je tačno vrijeme, pa nije pretjerano, ako se reče, da nije gubio ni jedan čas, a da nije što radio. Mi, koji smo ga poznavali iz bliza, baš zbog ove neobične vrline duboko smo ga cijenili i bio nam je za primjer, a katkada i za zasluženi ukor u beskorisnom razasipanju vremena. Ovo rijetko svojstvo olakoćivalo mu je, da je uvijek u svakom poslu navrijeme mogao dobro i mudro da stigne.

Dužnosti *prepošta* stolnoga kaptola, koju je čast onako dostojno nosio, biskupskoga delegata, predsjednika raz-

nih odbora, mnogobrojnih drugih crkvenih službi i na polju Katoličke Akcije uvijek je ljubavlju, umno, k tačno i savjesno vršio. Na njega mogu se lijepo primijeniti riječi sv. Pavla „omnia omnibus“. Za sve je bio sve.

Gorko cvili biskupija za ovim golemim gubitkom. Presenećena stoji nad njegovim grobom, koji hoće da joj otme takvu dragocjenost, takvo nenadoknativo blago!

Presvijetli Truta, Vi nas ostavljate! Vi sada idete iz Vaše katedrale, a da se već nikada ne povratite! Vi putujete tamo daleko gdje nema ni plača ni suza, a nas ostavljate u boli i suzama.

Dobri, vrijedni, uzorni svećeniče katoličke Crkve, dobri si boj bio, vjeru sačuvali, a sada Te čeka vijenac slave, koji je Gospod pripremio onima, koji Ga ljube. Tvoja blagoslovljena duša neka sa onih vječnih krajeva i visina prati ovu biskupiju, Tvoje sjemenište i Tvoje drage pitomce!

U društvu mnoštva blaženika uživao slast, gledajući Boga za svu vječnost!

Govor prefekta don F. Grandova

Premili i nezaboravni naš upravitelju! Sakupili smo se eto oko Tvoga ljesa i nad mrtvim Tvojim ostancima gorko plačemo svikolici. Plaču dobre i kršćanske duše, kojima si lomio hljeb riječi Božje i vidao im duševne rane. Plaču znanci i prijatelji, koji su Te toliko štovali i ljubili. Plače rodbina Tebe, svoju diku i ponos svoj. Plače naša starodrevna katedrala sv. Jakova. Plače naš preuzvišeni biskup, komu si bio desna ruka. Plače sv. Crkva Božja za Tobom, svojim revnim službenikom. No čini mi se, da bi se sav taj plač, sva ta bol morala usredotočiti u srcima onih, koji smo s Tobom zajedno živjeli pod ovim istim krovom, koji nam eto Ti sada zauvijek ostavljaš. Ta Ti si nam bio sve!...

Otkad opstoji sjemenište, Ti si živio zanj! Za nj je kucalo srce Tvoje! Njemu su bile posvećene misli i brige Tvoje! Ja sam najboljim svjedokom Tvojih neprospavanih noći, Tvojih ranih jutarnjih ustajanja, Tvoje neprekidne, nesebične, očinske ljubavi za sjemenište Tvoje. Kad se radilo o duševnom i tjelesnom dobru djece Tvoje, onda nije znao, što je trud, što li muka.

Nije bilo tako velike žrtve, koju Ti nijesi bio kadar, da učiniš za dobro djece svoje! Oh, nijesi, ne, bio samo starješina i ravnatelj! Bio si nam brižni i dobri otac, dapače i više nego otac! Ljubio si nas za života, ljubio si nas umirući. Još u petak uvečer, kad se Tvoje tijelo posljednjim trzajima opiralo zagrljaju ledene smrtne kose, rekao si mi: „Ajte, moj don Frane, gore! Nemojte da radi mene ostavite djecu! Nemojte da im zakasnite zvoniti na večeru.“

I Ti nas sada ostavljaš!... Ta pretužna misao kadra bi bila, da nas baci u očaj. No Ti si nam ulio zraku svijetle nade, kada si izdišući svojom teškom i umornom rukom podigao križ i za zadnji put blagoslovio svoje drago sjemenište, sve nas... Ovaj Tvoj zadnji blagoslov, siguran sam, ostaće i bdjeti navijeke nad ovim Tvojim sjemeništem, koje si ljubio više negoli sama sebe, jer sve, što si imao, sve si za nj dao: i tjelesne i duševne svoje moći. Imenujući ga universalnim svojim baštinikom ostavio si mu svoje zemaljsko siromaštvo. No ostavio i mu i svoje duševno blago: izgled svećenika po Srcu Isusovu i svoje veliko, neograničeno pouzdanje u Božju Providnost.

Premili i dobri naš upravitelju! Ne ćemo da te iznesu iz ove kuće, gdje svaki i najmanji kutić o Tebi priča, a da ne dademo oduška svojoj sinovskoj tuzi i boli. Ne, nijesmo mogli vjerovati, da će tako brzo, tako iznenada nadoći čas ovakvoga rastanka! Nijesmo vjerovali, da bismo Te mogli tako naglo zauvijek izgubiti. Oh, kako su tajni i nedokučivi putevi Providnosti Božje, koja Te je ovako prerano pozvala k Sebi, da Te nagradi neuvelom platom za obilni i plodni Tvoj rad u vinogradu Gospodnjem.

Nijesmo mogli, da se s Tobom dostojno oprostimo, da Ti ljubav ljubavljvu uzvratimo, pak Ti stoga sada iz dna duše kličemo: Hvala! Hvala Ti na neopisivoj ljubavi Tvojjoj; hvala Ti na očinskoj brizi Tvojjoj; hvala Ti na krepom primjeru Tvome; hvala Ti na razboritim i korisnim savjetima i preporukama Tvojim. Na svemu Ti, na svemu hvala! I tu hvalu sačuvaćemo zauvijek u srcima svojim. Nikada te nećemo, ne možemo da zaboravimo, dobri, nenadoknadivi naš upravitelju.

Ostavlja nas, istina, Tvoje mrtvo tijelo, ali Tvoj duh ostaće zauvijek među nama! Tješice nas, krijepiti i voditi. A i Ti iz rajskih visina nećeš nas zaboraviti. Molićeš za nas, bićeš i nadalje naš brižni, naš dobri upravitelj.

Primi dakle ovaj zadnji pozdrav, što ti ga upravljam u ime starješina sjemeništa, u ime pitomaca, časnih sestara i ostalog osoblja ovoga Tvog sjemeništa.

Iz dubine rastuženoga srca kličem Ti: Ave, anima pia: Zdravo, blaga dušo! Počivaj u miru! Raduj se u Kristu! Dovidjenja u svijetlosti sunca, koje ne pozna zapada! Moli se uvijek za nas! Upravitelju dragi, zbogom!

Govor g. dra Ilije Despota

•Ah, bori se kraće ili duže,
•Dok najposlije položi oružje,
•I žičem ti plati harač svoj...•

Tužni zборе!

Smrt je prčija ljudskom rodu na zemlji. Ali, kad u hladan grob silaze smrtnici, koji su životom zaparali plodonosnu brazdu na njivi svoga zvanja, prirodno je, da riječi živih ljudi daju srcu maha i suze traže pute do uzdaha. Nad grobom takovih zemnika plače domovina, plače društvo, plače Crkva i rodbina, a plaču i učenici njihovi. — U ime učenika Tvojih, razasutih širom Dalmacije, širom pače naše prostrane i lijepe domovine Jugoslavije, prisutnih i neprisutnih, svećenika i nesvećenika, ja ću Ti kliknuti posljednji zbogom, dobri i blagi pokojniče, nezaboravni monsignore Truta!

Ti si svojim uzornim, svećeničkim duhom duhovio naše mladenačke polete! — Zadarsko bogoslovlje, onaj divni, predratni rasadnik — narodni i crkveni — bio Te je pun! Pun Te je bio, jer si Ti bio pun onoga velikog i blagog duha, koji je riječju i djelom preporodio vasioni svijet: — duha uzvišenog Nazarenca! Na putevima Tvoga života nije druge bilo zastave osim jedne jedine: Hristove. I zato Te u životu nije uvijek svatko razumio. Mnogi i od samih Tvojih učenika nisu svagda shvaćali onaj silni i isključivi Tvoj zanos za jednom jedinom domovinom: — posmrtnom, nebeskom. Ali oni, koji su mogli da čitaju do dna Tvoga srca, znali su i razumjeli, da baš ta Tvoja velika ljubav za domovinom

vječnom, nebeskom, usrećuje i onu zemaljsku, jer tko se istinski, pravo i pošteno odgoji za domovinu nebesku, taj može najvećma da koristi i domovini zemaljskoj! Taj se ne će lako ugnuti pred blagom i bogatstvom, jer zna, da blaga i bogatstva nestaje, da ga podgriza moljac; toga ne će lako zaslijepiti masti i masti, jer zna, da svemu tome dolazi kraj; zna napokon, da je svakom ljudskom tijelu šaka crne zemlje dosta! Ideali vječni zemaljske oplemenjuju i daju im pravo opstanka, oduhovljujući ih vječnošću u nevječnosti njihovoj! — Uz blagopokojnog biskupa Gjivoju ovako si nas učio, pa, i ako nisi zavitlao nikada kopljem izrazitih, zemaljskih podviga, nisi nikad ni priječio, da se u nama razvije i korijena uhvati onaj duh, koji je mnoge bogoslove zadarskoga sjemeništa unio u martirologij narodnih boraca i mučenika!

Učitelju!

Jedan od onih, kojemu baš rad toga martirologija nije bilo suđeno, da se popne do reda Melkisedekova — zbog čega si Ti uvijek žalio — jedan od tih se danas za vazda s Tobom u suzama rastaje.

Zbogom, učitelju!

Zbogom Ti u ime plejade mladih pobornika, učenika Tvojih, koji širom lijepe i drage otadžbine naše Jugoslavije, kao zreli muževi, izvršuju danas razna svoja zvanja, na polju crkovnom ili svjetovnom, na uhar rodu i narodu svome!

Zbogom Ti u ime onih lijepih i zlatnih ideala burne mladosti moje, koji su među zidovima zadarskoga bogoslovnog sjemeništa odjeka nalazili i, kadgod je potreba bila, stvarno progovarali za slobodu narodnu našu!

Zbogom, učitelju!

Podi zbogom u svoj rodni Zlarin, na krilo mrtve majke svoje, dobri, plemeniti i čestiti svećeniče Božji! Bila Ti laka rodna zemlja mati! Bila Ti slatka ljubav učenika Tvojih!

Govor preč. kanonika don A. Šare

Braćo Zlarinjani!

U svom životu nijesam nikada bio toliko uzbuđen niti mi je duša bila tako potresena kao danas. Ja gledam s ovoga mjesta tamo doli položene mrtve ostanke našega predragog Don Nike Trute.

Zlarinjani! Oštra kosa nemile smrti prerano je pokosila Vašega don Niku. Vašu lijepu diku! Ne ćete ga više viditi, gdje se nasmijan iskrcava na Vašu obalu i gdje se s Vama rukuje i razgovara. Danas je došao u Zlarin po zadnji put. Njegovo se milo svećeničko oko zauvijek zaklopilo; njegove su ruke presahle i ukočile se i ne će više dizati Tijela Gospodnjega ni dijeliti odrješenja; njegovo plemenito i dobro srce, koje je za Zlarinom živo kucalo, prestalo je da kuca. Naš je don Niko mrtav!

Da je u Genovi umirao, gdje je najljepše grobište na svijetu, on bi u oporuci bio raspoložio, da ga mrtva vode u Zlarin. On je htio, da vječni sanak sniva pokraj kostiju svog oca, čestitog zlarinskog pomorca, koga su za 30 godina zapljuskavali valovi oceana, dok je svoga don Niku i drugu djecu uzgojio; kod kostiju svoje vrle majke, proste seljakinje, ali žene iz stare generacije naših vrijednih i čestitih žena, koje su bolje negoli gospode gradske.

Naš je don Niko ljubio svoj Zlarin; o svom je Zlarinu vazda govorio; sjećao se milih djetinjih uspomena iz Zlarina, gdje mu je svaki kamen, svaka gruda zemlje bila njegova. Tko je od vas došao u Zadar ili Šibenik i molio ga za uslugu, pomoć, preporuku, a da se naš don Niko ne bi potrudio, da mu pomogne? Znam, da su mnogi iz Zlarina u nevolji pokucali na njegova vrata i on je posušio više negoli jednu suzu i pomogao u bijedi.

S nama je Zlarinanima samo našom čakavštinom govorio i pitao: „Ča je u Zlarinu?“ Veselio ga je napredak Zlarina, a žalostili su ga iz Zlarina zli glasovi. Nazad par mjeseci bio sam s njime na blagoslovu novoga zavoda Milosrdnih Sestara u Zlarinu, koji je sagrađen i podignut isključivo marom, trudom i brigom našega don Nike za uzgoj vaše dječice. Don Niko je tom zgodom držao kratak govor i plakao za vrijeme govora, očito uzbuđen, gdje je vidio novu tečevinu za dobro svoga rodnog mjesta Zlarina.

Zlarinjani! Rekao sam Vam, da je don Niko naša i vaša dika. Uzoran svećenik u svakom pravcu: krepotan i maran kao župnik u Primoštenu; revan kao biskupski tajnik u Šibeniku;

poznat kao profesor u Zadru na bogoslovnom zavodu sa svoje učenosti, agilnosti i dobrote. Čovjek reda i rada. Naša se biskupija obradovala, kad se otrog 8 godina njoj povratio. Naš ga preuzv. biskup odlikuje najvećom časti prepozita stolnoga kaptola i imenuje ga rektorom dačkoga sjemeništa. Naš don Niko zasuka rukave i sa svojim biskupom upre svim silama, da se sazida novo sjemenište. Milionska zgrada dala mu je silne glavobolje i neprospavanih noći. Ali nakon dvije godine ustrajna rada naš je pokojnik na dan otvora novoga zavoda bio sav blažen, sretan i razdragan. U Šibeniku radi kao pčela; dopire u svako društvo, u svaki kršćanski pothvat; uzimlje u ruku najteže poslove u biskupiji; ispovijeda čitave satove, propovijeda, gdje god ustreba. U prošlu je subotu polegao, a u nedjelju diže se silom u 5 sati i hrli u ispovijedaonicu, te u 8 sati na oltar i drži propovijed sa zapaljenim plućima — jao zadnju svoju propovijed! U 9 sati je opet legao i iz kreveta se više nije digao. Eto vam slike svećenika po Srcu Isusovu, puna ljubavi za Boga i bližnjega.

Nije mi onda začudno, što je njegov odar pohodilo jučer i prekjučer kakvih šest hiljada osoba, i to u suzama i molitvi; što je na njegov lijes bacana gomila svježih cvijeća, koje je bilo simbolom miomirisa njegove duše; što ga je plačem otpratio veliki dio Šibenika; što ga je u sprovodu ispratio njegov školski drug preuzv. splitski biskup dr Bonefačić, a naš ga je preuzv. biskup dopratio i do Zlarina!

Zlarinjani! Vi plačete za svojim don Nikom! Imate i za kim da plačete! Don Niko je dao uputu svim našim studentima, kad je njega prvoga kao zlatno dijete uočio i na nauk uputio naš nikad zaboravljeni, neprežaljeni, blagopokojni župnik don Joso Delfin. Don Niko je kao odličan đak svima kasnijim studentima pokazao put i oni su kao po tunji — kako mi u Zlarinu govrimo — izašli ljudi i danas pokrivaju odlične položaje u domovini.

Don Niko naš, upravljamo ti zadnji pozdrav! Zbogom, uzor-svećeniče Božji, prava zenico Isusova, kruno šibenskog kaptola, diko Zlarina!

Posljednji pozdrav upravljamo ti na ime svoje i svojih drugova, kojima si

profesorom bio. Ako se sjećamo profesora, koji su nam um kljukali mitološkim bajkama, koliko više ćemo se sjećati tebe, koji si nam plemenio srce i jačao volju Božjim istinama, te si nam utirao stazu života i svojim nam primjerom sjao!

Zadnji zbogom upravljamo ti kao najmladi gojenac našega u vječnoj uspomeni don Jose; zadnji zbogom na ime dvojice naših dominikanaca redovnika oca Duhovića i Mirića, koji su te toliko ljubili i volili. Zadnji zbogom na ime tvoga za 50 godina nerazdruživoga druga don Ive Bjažića, koji je sinoć ljubeći za zadnji put tvoj lijes briznuo u grčeviti plač, gušeći se u suzama, a u Zlarin te nije dopratio, bojeći se, da mu srce od žalosti ne pukne.

Zadnji zbogom na ime naših izučeničkih ljudi iz Zlarina: sudaca, ljekara, advokata, učitelja i činovnika, koji su te toliko volili i cijenili, a do zadnjega te počivališta dopratiti nijesu mogli!

Počivaj u miru, lijepa svećenička dušo, na rođenoj grudni! Snivaj vječni sanak na domaku žuborećih morskih talasa i u sjeni čempresa na zlarinskom groblju! „Čuj eolsku liru čempresa! Možda šapću o rajul!“ Da, raj ti je bila posljednja želja, jer si u zadnjim časovima života zapitan, što želiš, odgovorio: „Raj!“ Duša ti se u vječnosti nauživala!

S nebeskih visina moli za rod i dom, za naše sjemenište i biskupiju i za svoj Zlarin!

Počivaj u vječnoj, nezaboravnoj uspomeni, miljeniče naš!

Bilo u miru mjesto tvoje i prebivalište tvoje u Sionu!

Zadnji dani Msgra Trute

U subotu 21. II. t. g. popodne u 6 sati legao je u krevet, jer da mu je studeno. Imao je i nešto ognjice. U nedjelju ujutro, i ako je već osjećao, da mu je zlo, ipak se digao u 4¹/₄ sati i po svom običaju pošao u sjemenišnu kapelu, da bude na raspoloženje vjernicima za ispovijed. Rekao je sv. Misu i održao svoju zadnju propovijed: o smrti. Odmah zatim je legao, da više nikada ne ustane. Prizvan je kućni liječnik dr Poturica, koji je konstatirao gripoznu upalu, a jer je

k tome imao „vitium cordis“, to je uvidio, da je stvar vrlo ozbiljna.

Pokojnik, svijestan težine bolesti, odmah je pozvao svoga ispovjednika, da uredi svoje stvari s dragim Bogom. Poslije toga s najvećim mirom je govorio o smrti. Na prigovor, da ne govori o tomu, jer da će ga to uznemiriti, odgovarao je: „Ja sam miran i hladan. Ne uzrujavam se ni najmanje niti se imam, zašto da plašim. Pripravan sam na sve. Neka se vrši volja Božja!“

U ponedjeljak bi pregledan i od dra Marcelića, a u srijedu došao je i dr Botteri iz Zagreba. Svi su se u dijagnozi potpuno složili, pa ipak su bili mišljenja, da je situacija istina teška, ali nipošto očajna.

Međutim je bolesnik sa sigurnošću tvrdio, da će umrijeti, i to brzo. Zato na opetovanu njegovu želju, da mu se dade sv. ulje, jer da valjda i on zaslužuje sv. sakramente, udijeli mu ga vlč. Grandov u četvrtak uveče. Kod toga sv. čina sâm je odgovarao na molitve sa uprav stoičkom mirnoćom. Iza toga je slatko zaspao i osjećao se uprav lagodno, tako da smo svi se nadali, da je najgore već prošlo. No već sutra smo opazili, da je varava bila naša nada.

Svakoga jutra primao je svoga Stvoritelja pod koprenom bijele Hostije. I ako ga je strašno mučio kašalj i vrućica, nije nikako htio da se napije prije sv. pričesti. Uzalud mu je bilo dokazivati, da je on sada bolesnik, a ne profesor pastoralke. On je samo pitao: „Je li već ponoć?“ Samo zadnju noć od petka na subotu nije mogao više da izdrži, pa je molio, da ga se pričesti u 1 1/2 sat poslije ponoći. Bilo je to zadnji put u životu.

Od prvoga časa bio je potpuno spreman na smrt. Rekao je još u nedjelju: „Umrijet ću u srijedu, a sprovod neka bude u petak“. Kad su ga u subotu upozorili, da je bio krivi prorok, misleći, da je istom četvrtak, reče: „Pa pogriješio sam za jedan dan. Danas će biti sve gotovo!“ Liječniku, koji mu je davao nade, da će naskoro ozdraviti i da će već za koji dan moći putovati u Zlarin, odgovorio je: „Jest, putovat ću, ali na drugi svijet!“

Bio je pri svijesti do zadnjega časa. Teško mu je bilo, ako je dnevni red,

ma i za minutu, zakasnio, jer da tako đaci trpe radi njega. Na svaku uslugu je najtoplije odgovarao: „Bog Vam platio, ja ne ću moći!“ Bolilo ga je, što ne može izmoliti brevir, pak je stoga skoro cijeli dan prebiraio krunicu i izmjenice cjelivao moći sv. Križa i Male Terezije.

U noći od petka na subotu stanje se naglo pogoršalo. Liječnici su bili zabrinuti i dali su mu injekciju. No ni to nije pomagalo. Cijelu noć bio je budan te je pitao za sve i svakoga. Bio je izmoren, ali ipak bistar. U 6 3/4 naglo se uhvatio za srce i nagnuvši glavu počeo teško disati. Zatražio je križ, koji je neprestano ljubio i s njime blagoslivljao sve, dok mu oko 2 sata popodne nije desnica potpuno klonula. Još je štogod mogao da progovori, ali su riječi bile sve nerazumljivije. Kad su ga plaćući pitali, što nam u zadnjem času preporuča, odgovorio je: „Pouzdanje u Boga“.

Kad je već nastupio smrtni hropac, duhovniku, koji ga je pitao, da li što želi, uz silno naprezanje jasno odgovori: „Želim raj!“ Kad ga je još zamolio, da blagoslovi sjemenište, uz posljedni napor podigne visoko ruku s križem i blagoslovi prisutne starješine, klerike i braću svećenike. Bilo je to oko 12 1/4 sati.

Još od jutra bili su kraj njegova kreveta preuzv. biskup te prečasnî don Ivo Bjažić, a razni su se gradski svećenici češće navraćali. Duhovnik bez prestanka je glasno molio molitve za umiruće opetujući svako malo apsoluciju.

Međutim je hropac bio sve jači, a disanje sve teže. Iza 2 sata nije mogao ničim više micati. Najedamput skliznula je niz lice posljednja suza. Još samo jedan trzaj oko 3.25... i sve je bilo svršeno.

Njegova plemenita duša odletjela je Stvorcu svome, da primi od Njega zasluženi vijenac neuvele rajske slave. Kako je živio, tako je i umro! Bila je to uistinu sveta smrt!

Smrt i veličanstveni sprovod

U subotu ujutro proširila se munjevitom brzinom po Šibeniku vijest, da je presvij. Truta u agoniji. Ova nenadana i nemila vijest svakoga je zapanjila, a mnogi odličniji građani žurna koraka pohitali su do sjemeništa, da se

propitaju, je li to moguće. Prizor, koji im se pružao, bio je najrječitiji odgovor. Na postelji se u posljednjim trzajima mučilo tijelo, naokolo u prigušenim jecajima starješine, časne sestre i pitomci sjemeništa. Tako je potrajalo do 3.25 poslije podne, kad je ona lijepa duša zauvijek ostavila ovu dolinu suza.

Mrtvo tijelo, obučeno u misno ruho, bi preneseno u veliku zavodsku dvoranu, koja je sva bila u crnini. Tu na visokom katafalku u šumi cvijeća, između gorućih voštanica bio mu je zadnji počinak u zavodu. Odmah u subotu, a još više u nedjelju i ponedjeljak čitave povorke građana hodočastile su k milom pokojniku. Malo bi se zadržali u molitvi, poškopili mrtve ostanke i sa suzom u oku odlazili.

U utorak još prije 8 sati sakupila se velika masa naroda iz grada i okolice, posebno iz rodnoga mu Zlarina, te Primoštena, gdje je bio za župnika. Netom je došao stolni kaptol, započeo je žalobni obred, koji je obavio splitski biskup preuzv. dr Bonefačić, školski drug pokojnika na sveučilištu u Beču. Šest svećenika iznijelo je lijes pred glavna vrata zavoda, gdje se u ime zavoda oprostio sa pokojnikom prefekt don F. Grandov.

Žalobna se povorka odvijala kroz gusti špalir građanstva od sjemeništa preko poljane obalom pokraj mora do stolnice sv. Jakova ovim redom: Najprije križ sa florom, zatim sjemeništari neklerici, učenici gimnazije, obrtna škola sv. Luce, Križarice, Križari, „Zora“ i ostala katolička društva, ženski kat. redovi, redovnici sviju samostana, kaptolski križ, klerici, svećenstvo, kanonici, preuzv. Bonefačić, lijes, braća i rodbina, preuzv. biskup dr Mileta, rektor splitskoga bogoslovlja dr Kasadrić te redom nebrojeni izaslanci sviju mjesnih civilnih i vojnih vlasti, društava i ustanova, te nepregledna duga povorka građana obojega spola.

Pred katedralom ponovno je 6 svećenika preuzelo lijes i u nju ga unijelo. Katedrala je bila dupkom puna. Najprije je svećenstvo ispjevalo noćnicu, a zatim je otpjevao svečane zadušnice i dao odrješene splitski biskup preuzv. dr Bonefačić. Poslije službe sa propovijedaonice oprostio se od pokojnika kanonik preč. don R. P i a n.

Pri izlasku iz katedrale predadoše svećenici lijes Zlarinjanima, koji ga na ramenima preniješe do motornoga broda. Na obali pred hotelom „Krka“, govorio je uprav dirljivim pjesničkim zanosom njegov bivši učenik g. dr Ilija Despot. Još se s njim oprostio u ime sjemeništaraca klerik-osmaš A. Špika.

Dva krcata motora odvezla su do Zlarina samo jedan neznatni dio sprovoda. Na svim kućama u Zlarinu vijale su se crne zastave. Zlarinska pak općina hvalevrijedno dala je u počast svoga najodličnijeg sina obaviti u crno sve električne sijalice. Na obalu u Zlarinu sleglo se sve, što može hodati, od najsitnije djece do iznemoglih staraca. Može se slobodno reći, da su Zlarinjani do zadnjega učestvovali u sprovodu. Trebalo je na obali dugo čekati, da se svrsta u red vrlo duga povorka, koja je provela kroz varoš tijelo onoga, koji je toliko ljubio svoj rodni Zlarin. U lijepoj zlarinskoj crkvi govorio je njegov domorodac kanonik don Ante Šare ističući ljubav i zasluge pokojnika za Zlarin tako ganutljivo, da je cijela crkva glasno plakala. Zatim je još dao održavanje šibenski biskup preuzv. dr Mileta, nakon čega se pošlo na groblje, gdje je lijes bio spušten u hladni grob

Brojni izrazi saučešća

Prerana smrt vrloga našeg pokojnika izazvala je sveopću sućut i u našem gradu i širom biskuplje, a i širom čitave naše države. Po tome se najbolje vidi, koliko je bio poznat, uvažavan i cijenjen od svih bez razlike vjere i mišljenja. Mnogo je uglednih gradana usmeno izrazilo svoje najdublje saučešće i preuzv. biskupu i pojedini članovima kaptola i upravi sjemeništa. Tako je među prvima pohodio preuzv. biskupa naš gradonačelnik g. dr V. Smolčić te mu na ime svoje, grada i čitave općine izrazio sažaljenja i saopćio sveopću sućut u gradu nad tako dragocjenim gubitkom ne samo za biskupiju, već i za grad. No i sa svih strana obiju biskupija (šibenske i zadarske) te čitave države preuzv. biskupu, kaptolu i upravi sjemeništa stigle su brojne brzojavne i pismene sažalnice. Ove neke značajnije od tih već danas donosimo, a ostale ćemo donijeti u sljedećim brojevima, u koliko nam to bude dozvolio ograničeni prostor lista;

SPLIT: Preuzvišeni, prenerazila me sinoć vijest o smrti Msgra Trute... Znajući, što je

pokojnik bio za Vas, za diecezu, shvaćam Vašu žalost i bol te gubitak, što je pretrpila dieceza, koji se ne će lako i brzo nadoknaditi. Nedokučivi su putevi providnosti Božje, pa ni ovaj, kako težak bio slučaj i udarac, vjerujemo, nije se po promislu Božjem za zlo spustio na nas, pa neka bude volja Božja blagoslovljena. Pokojniku na vječnu slavu, a Vama, diecezi, i svima prigoda, da predajući se odano u ruke Višnjega zaslužimo i milosti i pomoći za daljnji rad. Božja milost neka Vas tješi i jači... —
† Kvirin Klement, biskup.

HVAR: Preuzvišeni! Brzojavno izrazil sažaljenje bisk. sjemeništu nad teškim gubitkom revnog, vrijednog starješine, pa hitim, da i Vama izrazim svoje toplo saučešće, znajući, da ste izgubili vrlo pomoćnika, desnu ruku u mnogim pothvatima. Osjećam tešku Vašu bol i kuš-

nju te molim Svevišnjega, da Vam udijeli svoju utjehu i providi dostojnog zamjenika. —
† Miho, biskup.

ŠIBENIK: Presvijetli Gospodine! Iskreno učestvujem u žalosti Vašoj i povjerene Vam sv. Crkve povodom smrti dobrog, vrijednoga i uzornoga svećenika blagoupokojenoga Presvij. Gospodina Nika Trute, prepozita područnog Vam Kaptola, pomolivši se iskreno Gospodu Bogu za spas duše njegove. Sa iskrenim poštovanjem i bratskom ljubavlju Presvijetlosti Vašoj odani u Hristu brat — **† Episkop Maksimilijan**.

SPLIT: Izvolite primiti izraze saučešća radi gubitka zaslužnog poglavice tog prećasnog kaptola, negdašnjeg našeg nezaboravnog rektora. Memoria ejus in benedictione erit. — **Bogoslovno sjemenište**

Iz katoličkoga Šibenika

U FOND NAŠEGA LISTA, da počaste uspomenu pok. Mons. don Nikole Tabulov-Trute, doprinijeli su: Don Ivan kan. Bjažić Din 200; don Rudolf kan. Pian, don Ante Radić, don Frane Grandov i gosp. V. V. po Din 100; don Jerko kan. Jurin, don Joso Felicinović, don Petar Mihelić, don Petar Vlasanović, don Toma Perina, Joso Vodopija i Pučka Tiskara (braća Matačić pk. Petra) po Din 50; N. N. Din 40; don Ivo Berak Din 30; prof. Krsto Stošić Din 20. — Uprava svima najljepše zahvaljuje.

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA (BEZIMENA). U nedjelju 8. t. mj. je treća korizmena nedjelja. Bog napunja dušu našu mirom i zadovoljstvom, a davao nas muči nemiro. Tko vlada tvojom dušom; Bog ili nečisti duh? Jesi li miran i sretan? Što ti je otelo tvoje zadovoljstvo? Reci to ispovjedniku! Ili ćeš biti nijem? Tada će biti sve gore i strašnije u tvom srcu, kojim vlada davao i strast. To su misli današnje poslanice i sv. evanđelja.

SMRT ING. JOSIPA KARADŽOLE pobudila je u Gradu i u Varošu sveopću sućut, jer je pokojnik bio plemenite duše i jedina majke udove. Pokojnik je dao sjajan izgled kršćanskog uvjerenja. Navrijeme je dao pozvati svoga župnika, komu reče: „Vidim, da me nema više za ovaj svijet. Predajem se Bogu u ruke.“ Zatim se ispovjedio, a sutradan pričestio i primlo sv. ulje. Ganuo je sve prisutne moleći glasno skupa sa svećenikom. Odan volji Božjoj preminuo je u Gospodinu 9. pr. mj., a sutradan bio mu je baš sjajan sprovod. Rijetko se kada u Šibeniku vidi onoliko mnoštvo svijeta svake ruke, kao što je bilo na njegovom sprovodu. Njemu pokoj vječni, a tužnu majku udovu neka dragi Bog utješi! (Op. ur.: Zabunom nam se bio negdje zametnuo ovaj rukopis. Zato ga istom sada i uvrštavamo. Dobro bi bilo, da kršćanske obitelji u osmrtnicama uvijek istaknu, da li je pokojnik primio sv. sakramente.)

RED KORIZMENIH POBOŽNOSTI: Svake nedjelje u 11¹/₄ sati ujutro u katedrali ko-

rizmena propovijed, a uvečer u 6 sati ruzarij i blagoslov; u Novoj crkvi u 3¹/₂ sata popodne Puć križa. Svakog ponedjeljka u 5 sati popodne pjevana pavečernja i blagoslov u župskoj crkvi sv. Križa u Docu. Svakoga utorka u 4 sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Ivana. Svake srijede u 4¹/₂ sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Duha. Svake srijede i petka u 7 sati uvečer ruzarij, korizmena propovijed i blagoslov u katedrali. Svakoga četvrtka u 6 sati popodne pjevana pavečernja, korizmena propovijed i blagoslov u župskoj varoškoj crkvi. Svake subote u 5¹/₂ sati navečer pjevana pavečernja i blagoslov u Novoj crkvi.

DA POČASTI USPOMENU PK. MARE UD-LABURA, darovao je našem listu don Frane Grandov Din 20. — Uprava mu najtoplije blagodari.

BRIJAČKA SKUPŠTINA održala se u Šibeniku 24. pr. mj. u prisutnosti izaslanika sreskoga načelstva. Gradski brijači sa 14 glasova za, a tri proti, dakle ogromnom većinom, odlučili su, da žele potpuni nedjeljni odmor. Stoga će zamoliti Banskou upravu, da to odobri uz povišenje sata rada u subotu uvečer. Izaslanik vlasti obećao je sa svoje strane, da će Sresko Načelstvo preporučiti njihov prijedlog Banskoj Upravi, pak se opravdano nadamo, da će njihova pravedna želja biti svakako uvažena.

MJESEČNI SAT KLANJANJA DRUŠTVA „ZORE“. Upozoruju se sve članice „Zore“ i svi prijatelji Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu, da će se u nedjelju 8. t. mj. po običaju držati mjesečni sat klanjanja u crkvi sv. Frane od 4-5 sati poslije podne s običnom pobožnošću.

DEVETNICA NA ČAST SV. JOSIPA, Zaručnika Bl. Djevice Marije, u crkvi sv. Frane počinje ovoga ponedjeljka 9. t. mj. Obaviće se svake večeri pred izloženim Svetotajstvom sa razmatranjem o životu sveca: u radne dane u 6 sati navečer, a u nedjelju u 4 sata poslije podne. Preko blagoslova pjevaju se litanije sv. Josipa.

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30 — — Za inozemstvo dvostruko — Oglasi po naročitoj tarifi. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVIC, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i uprave: šibenik, Pošt. pretinao 17. — štampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Mat.čić